

Til: Representantskapet
Fra: Telemark arkitektforening
Sak: 16_2026 Utredning av sammenslåing mellom arkitekt- og designerorganisasjonene NAL, AFAG, NIL og NLA
Dato: 08.05.26

Bakgrunn for saken:

Spørsmålet om eventuell sammenslåing mellom arkitekt- og designerorganisasjonene ble sist grundig behandlet som del av NALs strategiprosess, besluttet av Representantskapet i 2016. I denne sammenheng ble First House engasjert som ekstern rådgiver og prosessleder. Arbeidet munnet ut i en strategirapport levert høsten 2017, og prosessen førte ikke til vedtak om sammenslåing på det tidspunktet.

Telemark arkitektforening mener imidlertid at forutsetningene i dag er vesentlig endret, sammenlignet med situasjonen som lå til grunn for strategiprosessen i 2016–2017. Vi opplever endrede økonomiske rammevilkår og et mer krevende arbeids- og oppdragsmarked. I tillegg ser vi et økende behov og et tydelig potensial for en mer samordnet fagpolitisk organisering og et klarere kommunikasjonsarbeid. Dette tilsier, etter vår vurdering, at spørsmålet bør utredes på nytt, basert på et oppdatert og fremtidsrettet kunnskapsgrunnlag.

Vurdering:

Telemark arkitektforening ser flere potensielle gevinster ved å utrede sammenslåing mellom organisasjonene:

I. Samfunns- og interessepolitisk styrke

En mer samlet organisering kan bidra til en tydeligere og sterkere stemme overfor myndigheter, oppdragsgivere og offentligheten. Profesjonene arbeider ofte mot de samme overordnede målene innen bærekraft, kvalitet i bygde omgivelser og samfunnsansvar, og vil kunne stå sterkere samlet enn fragmentert.

II. Økonomi og effektiv ressursbruk

Dagens organisasjonsstruktur innebærer parallelle administrasjoner, kommunikasjonsløp og faglige initiativer. En mer koordinert organisering, enten gjennom formalisert sammenslåing, kan gi mer effektiv bruk av ressurser og et mer robust økonomisk fundament.

III. Kompetanse og faglig utvikling

Arkitekt- og designfagene overlapper i økende grad i praksis. Sammenslåing kan gi økt faglig utveksling, styrket etter- og videreutdanning og bedre tilpassede tilbud til medlemmene på tvers av profesjoner.

IV. Kommunikasjon og synlighet

En samordnet kommunikasjonsstrategi kan gjøre det enklere å nå gjennom i offentligheten. Styrke profesjonenes samlede profil og bidra til bedre intern informasjonsflyt mellom fagmiljøene.

Telemark arkitektforening understreker at forslaget ikke innebærer en forhåndskonklusjon om sammenslåing, men et ønske om en strukturert, oppdatert og åpen utredning av mulige modeller for organisering, tilpasset dagens og fremtidens situasjon.

Generelle bemerkninger:

En eventuell endring av organisasjonsstruktur vil være av stor prinsipiell betydning og må forankres grundig i organisasjonene. Det reises samtidig spørsmål om hvor bærekraftig dagens modell er. Med flere parallelle organisasjoner innen tilgrensende profesjonsfelt. I denne sammenheng kan det være relevant å hente erfaringer fra sammenlignbare modeller i andre land, det være seg Sverige, Sveits m.m.

En utredning ledet av sekretariatet vil kunne sikre et helhetlig, profesjonelt og kunnskapsbasert beslutningsgrunnlag før eventuelle senere vedtak.

Forslag til vedtak

Representantskapet gir Landsstyret mandat til å utrede mulige former for sammenslåing mellom NAL, AFAG, NIL og NLA, herunder organisatoriske, økonomiske og faglige konsekvenser. Resultatet av utredningen legges frem for Representantskapet ved neste ordinære møte til videre behandling.